

1905

21/11 22: 1. Beh. af F. t. Finanslov f. 1923—24.

1906

Statsbogholderiet, men, sagde han, jeg kom aldrig til mine Kolleger med Oplysning herom, for saa vidste jeg, at de lige straks vilde bruge dem. Altsaa var Økonomien saa grundfæstet i dette Ministerium, at Finansministeren turde ikke lade sine Kolleger vide, at Statsbogholderiet gav Anledning til at tro paa et godt finansielt Aar, thi saa vidste han, at Pengene røg med det samme. Der var i Virkeligheden ingen Sans for at spare Midler til den kommende Tid; men at paalægge den efterfølgende Regering, som havde meget vanskelige Forhold, at gøre det, det ligger altid lige for.

At Dr. Brandes havde en Følelse af, at vi skulde til Statslaan, ser man tydeligt af den Tale, han holdt den 23. Marts 1920. Han udtalte ved den Lejlighed følgende: „Jeg har før sagt, at vi alle er i samme Baad. Denne Baad er ikke læk, saaledes som det synes mig nogle fremstiller det, hvilket er uheldigt, ogsaa overfor Udlandet, hvis man f. Eks. tænker sig, at den danske Stat blev nødt til at optage Laan i Udlandet“. Noget senere siger han: „Man vil ikke optage Statslaan, hvis man paa nogen Maade kan undgaa det, og det mener jeg, man kan i den kommende Tid“. Men lidt senere siger han: „I alt Fald vil jeg advare imod, at man fremstiller den — Statens finansielle Tilstand — „som slet i Øjeblikket og dermed vækker gale Forestillinger i Udlandet om vore Forhold. Det kunde jo f. Eks. tænkes, at vi maatte gaa til Laan, og hvorfor da, som jeg før har sagt, sværte sig selv i Udlandets Øjne“. Det forekommer mig, at naar Dr. Brandes to Gange i samme Tale minder om, at vi kan komme til at optage Statslaan, og han derimellem indskyder en Bemærkning om, at han vil det ikke, hvis det kan undgaaes, og han tænker, det kan undgaaes, og man saa erindrer, hvordan han Gang paa Gang paa-pegede, at Statslaan skulde vi ikke gaa til, at vi vilde faa rige Midler, saa har man, forekommer det mig, Lov at sige, at han har antydet, at den kommende Tid vilde nødvendiggøre Statslaan. Derfor synes jeg, hele den Bebrejdelse, Oppositionen ynder at rette mod den nuværende Finansminister, er urigtig, thi selv deres egen Finansminister har i Virkeligheden haft en Følelse af, at den Vej vilde det gaa. Hvorledes var da de Forhold, man

efterlod den nuværende Regering? Man efterlod den, som det er sagt, synkende Skatter og synkende Indtægter; et Budget, hvorpaa Lønningerne tyngede med 50 Mill. Kr. mere aarlig end i 1919—20, og et stigende Dyrtidstillæg, der gennemsnitlig var 22,5 Mill. Kr. større aarlig end i 1919—20; et Budget, der var 5 Gange højere end Budgettet i 1913—14, medens Dyrtiden var steget $3\frac{1}{2}$ Gang; en Kassebeholdning paa 352 Mill. Kr., hvoraf 225—250 i de to Aar maatte anvendes til Sønderjyllands Overtagelse, og 67 Millioner var beslaglagt af den radikale Regerings Indenrigsminister: til Rest 35—60 Mill. Kr. — det var det, man havde til disse store Kapitalanlæg, som det ærede Medlem Hr. Rode omtalte — en stigende Dyrtid, der bragte baade her i Landet og i andre Lande store Arbejdsløshedsunderstøttelser. Det forekommer mig, at der ikke har været nogen som helst Grund for den tidligere Regerings Medlemmer til, naar de havde styret, som de har, at vente, at der skulde blive Mulighed for at undgaa de Statslaan, vi nu har maattet optage. Jeg vil desuden gerne pege paa det, som i øvrigt blev udtalt af det ærede Medlem Hr. Martin Hansen, at under hele den 7-aarige radikale Periode blev der i Virkeligheden ingen social Lovgivning gennemført. Den overlod de til os andre. Men aldrig saa snart var den nuværende Regering kommet til, før man ogsaa var ivrig til at kræve, at den skulde gennemføre den, og naar Lovforslagene saa var ført frem til Afgørelse, saa undlod man at stemme for dem. Vi ser dog nu lykkeligvis, at i det radikale Hovedstadsblad har i Søndags en af de Radikales tidligere Folketingskandidater udtalt, at den Aldersrentelov, de ikke stemte for, er en fortrinlig Lov, en Lov, som hun sætter de største Forhaabninger til. Det er meget morsomt at se, at denne Erkendelse kommer, og nu forekommer det mig, at de ærede Medlemmer af det radikale Parti, som sidder her, har nogen Grund til at være flove over at se i deres eget Hovedstadsblad den Anskuelse fremsat og begrundet, at det er en fortrinlig Lov, navnlig ogsaa for de enlige stillede Kvinder.

Jeg skal gøre endnu et Par Bemærkninger i Anledning af det ærede Medlem Hr. Rodes Udtalelser. Han søgte ved Citater